

Zendek, 04.03.2025



w imieniu 84 mieszkańców
„Osiedla” dzielnicy Zendek-Ostrowy

Rada Gminy Ożarówice

oraz

Wójt Gminy Ożarówice

PETYCJA

w sprawie remontu dróg „Osiedla” dzielnicy Zendek-Ostrowy

My, niżej podpisani mieszkańcy „Osiedla” w dzielnicy Zendek-Ostrowy, domagamy się podjęcia pilnych działań w celu poprawy stanu dróg lokalnych i tym samym zapewnienia nam godnych warunków życia.

Uważamy za uwłaczające mieszkanie przy drogach, których stan nie tylko stwarza realne zagrożenie dla pojazdów oraz pieszych, ale wręcz uniemożliwia codzienne funkcjonowanie i nie zapewnia chociażby dostatecznej jakości życia nie tylko naszego, ale również naszych małoletnich dzieci.

Żądamy, aby Gmina Ożarówice zapewniła położenie nawierzchni asfaltowej na sieci dróg naszego osiedla, tj. ulic: Spokojnej, Spacerowej, Grabowej, Kalinowej, Jaworowej, Jodłowej, Bukowej, Akacyjowej i Kasztanowej. Ze względu na wysoki poziom uciążliwości oraz stwarzane zagrożenie, które utrzymują się od wielu lat, wzywamy Radę Gminy oraz Wójta Gminy Ożarówice do podjęcia działań zmierzających do zaplanowania, zabezpieczenia finansowania oraz wykonania stosownych działań w trybie natychmiastowym.

W dalszej części dokumentu prezentujemy uzasadnienie naszej petycji, w tym analizę działań Gminy podejmowanych do tej pory, nieproporcjonalne wydatkowanie funduszy na cele drogowe w stosunku do liczebności naszego sołectwa oraz przytaczamy podstawę prawną będącą podstawą naszych żądań. Dział „Konkluzja” zawiera krótkie streszczenie całej argumentacji.

UZASADNIENIE

Na naszym osiedlu zbudowane są obecnie **32 domy**. Nie jest to już liczba marginalna, na podstawie której dzielnicę można lekceważyć, czy też traktować jako teren budowy, niewarty inwestycji drogowych. To 32 rodziny, które postanowiły zamieszkać w Zendku, i tym samym z Gminą Ożarówice związać przyszłość swoją oraz swoich dzieci. To tutaj trafiają nasze pieniądze z podatków, a nasze dzieci uczęszczają do lokalnych szkół, przedszkoli oraz żłobków.

Jest dla nas nieakceptowalnym, iż tak duże osiedle, które ciągle się rozwija i rozrasta, nie posiada co najmniej dróg szkieletowych (Spokojnej oraz Spacerowej) w stanie utwardzonym. Istniejąca na nim sieć drogowa to mieszanina dziur oraz błota. My, dorośli, nie możemy jeździć po naszych drogach samochodami bez ryzyka uszkodzenia zawieszenia ani wyjść na spacer nie ryzykując błotnej kąpieli. Nasze dzieci nie mogą wyjść pobawić się ze swoimi rówieśnikami, pojeździć rowerem, hulajnogą, czy na rolkach, gdyż jest to co najmniej niebezpieczne, a często wręcz niemożliwe. Nie można też przemilczeć faktu, że drogi o złym stanie technicznym wydłużają czas dotarcia na miejsce zdarzenia służb ratunkowych w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, gdzie każda sekunda jest na wagę złota.

Pierwsze pisemne zgłoszenie takiego stanu dróg zostało wystane do Gminy w marcu 2023 roku¹. Od tamtego momentu, w zależności od aktualnie panujących w Urzędzie Gminy nastrojów, osiedlowe drogi były uzdatniane poprzez nawożenie oraz ugniatanie tłucznią. Jednakże, jak wskazaliśmy już kilka lat temu, jest to rozwiązanie tymczasowe, wytrzymujące w praktyce na nie dłużej niż rok, gdyż po takim czasie droga ponownie pełna jest dziur ze względu na wypłukiwanie nawierzchni wodą z opadów atmosferycznych.

Pod koniec 2024 roku Gmina zachowała się niedopuszczalnie próbując „naprawić” drogę nową metodą – mechanicznym wyprofilowaniem oraz uwałowaniem², które zostało wykonane późną jesienią. Efekt rzeczonoego działania jest taki, iż nawierzchnia obecnie jest w stanie gorszym, niż była wcześniej. Wszystkie kamienie, które utrzymywały nawierzchnię w częściowo stabilnym stanie, zostały zaorane, a na powierzchnię drogi wyniesiona została sama ziemia, która została jedynie wywalcowana, co w żaden sposób nie gwarantuje jej chociażby minimalnego utwardzenia. Już drobna ilość wody, czy to z opadów deszczu, czy topniejącego śniegu, prowadzi do zamiany drogi w bagno. Już teraz, ledwie kilka miesięcy po wykonaniu owej naprawy, na drodze ponownie pojawiają się dziury – wracamy więc do stanu początkowego, tylko że w tym wypadku jako „dodatek” otrzymujemy bagno, którego wcześniej nie było.

¹ Pismo do Urzędu Gminy od UPP

z dnia 7 marca 2023, Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-

² Odpowiedź Gminy na wniosek o dostęp do informacji publicznej, nr. ZPDI.1431.2.2024 z 29 listopada 2024, załącznik: „Zapytanie Ofertowe”.

W naszej ocenie nie trzeba było kierować się fachową wiedzą, a jedynie zdrowym rozsądkiem, aby przewidzieć, iż dobór technologii naprawy oraz wybór terminu jej przeprowadzenia nie miał szansy na powodzenie.

Z ogromnym smutkiem stwierdzamy więc, iż podjęte działania doprowadziły do marnotrawstwa niemalże 63 000 złotych³, gdyż tyle z kasy Gminy zostało wyrzucone dosłownie w błoto na wykonanie naprawy.

Przy okazji samej naprawy oraz przeznaczonych na ten cel środków **zwracamy uwagę, iż pojawiają się po naszej stronie wątpliwości co do przejrzystego i konkurencyjnego wyboru wykonawcy usługi zgodnie z obowiązującym prawem** o zamówieniach publicznych oraz w zgodzie z regulaminem o zamówieniach publicznych Gminy Ożarówice.

W udostępnionym nam protokole wykazano, iż zapytanie ofertowe zostało wysłane do trzech podmiotów potencjalnie zdolnych do wykonania usługi. Gdyby przyrzeć się jednak bliżej przeprowadzonej procedurze, można zauważyć kilka sygnałów ostrzegawczych.

Przede wszystkim – zapytanie ofertowe zostało rozesłane w piątek 25 października 2024 roku. Oferty od potencjalnych podwykonawców miały zostać dostarczone do Urzędu w terminie do 31 października – a więc do następnego czwartku⁴. **W praktyce oznaczało to, że potencjalni zainteresowani mieli cztery dni robocze na przygotowanie odpowiedzi na zapytanie ofertowe, które w swojej treści nie posiadało wystarczających parametrów technicznych o aktualnym stanie dróg na osiedlu oraz rzeczywistym zakresie wymaganych robót.** Aby przygotować odpowiedź na owo zapytanie zainteresowani musieliby wykonać wizję lokalną, przeanalizować i następnie przygotować ofertę. Rzetelne przygotowanie odpowiedzi na takie zapytanie w ciągu czterech dni roboczych wydaje się więc być sporym wyzwaniem.

Interesujący wydaje się również sposób wstępnego oszacowania wartości zamówienia w momencie przygotowania zapytania, co zgodnie z protokołem zostało wykonane na podstawie rozmowy telefonicznej z firmą „Domax”, która ostatecznie została wybrana na wykonawcę usługi⁵. Wstępnie oszacowana wartość zamówienia na etapie formułowania zapytania ofertowego, sporządzona jedynie na podstawie rozmowy telefonicznej, co do grosza zgodna jest z ostateczną i zwycięską ofertą tej firmy.

³ Odpowiedź Gminy na wniosek o dostęp do informacji publicznej, nr. ZPDI.1431.2.2024 z 29 listopada 2024, załącznik: „Protokół z udzielenia zamówienia”.

⁴ Odpowiedź Gminy na wniosek o dostęp do informacji publicznej, nr. ZPDI.1431.2.2024 z 29 listopada 2024, załącznik: „Zapytanie Ofertowe”.

⁵ Odpowiedź Gminy na wniosek o dostęp do informacji publicznej, nr. ZPDI.1431.2.2024 z 29 listopada 2024, załącznik: „Protokół z ustalenia szacunkowej wartości zamówienia”.

Warto nadmienić tutaj, że firma „Domax” realizuje inne, bardziej lukratywne roboty ziemne dla Gminy Ożarówice⁶. Zgodnie z protokołem, „Domax” było jedyną firmą, która odpowiedziała na zapytanie ofertowe. Wśród sąsiednich dwóch firm, do których wysłane zostało zapytanie ofertowe znaleźć można m.in. Przedsiębiorstwo Remontów Ulic i Mostów S.A. – notowaną na giełdzie firmę z Gliwic, zajmującą się dużymi inwestycjami drogowymi. Po firmie tego rozmiaru i profilu działalności⁷ można było z całą pewnością spodziewać się jednej z dwóch opcji: braku odpowiedzi ze względu na zbyt małą skalę przedsięwzięcia lub potencjalnej odpowiedzi z tzw. „ceną zaporową”. **Taki dobór firm do zapytania ofertowego to popularny manewr, aby spełnić „minimum” odpytanych firm i zapewnić tło dla docelowego, wcześniej wybranego podwykonawcy.**

Warto również przytoczyć, że my, mieszkańcy naszego osiedla, przedstawiliśmy zastrzeżenia do fatalnego stanu naszych dróg oraz braku działań zmierzających do poprawy stanu rzeczy na spotkaniu z Wójtem, które odbyło się 18 listopada 2024 roku. Podczas tego pamiętnego spotkania Wójt zastaniał się, że „Gmina nie ma pieniędzy”, a mieszkańcy naszego osiedla to w zasadzie „stoiki” (określenie to zostało użyte w sposób dosłowny), co nie daje podstaw do inwestowania w ten obszar. Według Wójta Gmina nie przeznaczają środków własnych na remonty dróg na jej terenie, a korzysta jedynie z dotacji i konkursów na poziomie Wojewódzkim lub Ogólnokrajowym. Nie jest to jednak prawda – **Gmina prezentuje całkiem spore wydatki w dziale nr 600 „Transport i łączność”.**

14 stycznia 2025 roku otrzymaliśmy z Gminy odpowiedź na wniosek o dostęp do informacji publicznej w sprawie szczegółów wydatków z działu 600 w latach 2023 i 2024⁸. Wśród zaprezentowanych tam pozycji znaleźć można szereg wydatków ogólnych, niezbędnych do prawidłowego działania Gminy (transport publiczny, naprawy bieżące, odśnieżanie, karczowanie itd.), jak również inwestycje celowe, w ramach których prowadzone są większe remonty istniejących dróg lub też budowana jest nowa sieć drogowa na terenie Gminy.

W 2023 roku Gmina dysponowała łącznym budżetem na poziomie 6 611 492,56 zł. Od tego odjęliśmy: 2 624 941,96 zł jako wydatki na transport zbiorowy i infrastrukturę, 38 663,11 zł na wydatki wspólne, 187 126,18 zł na remonty i naprawy dróg niewymienionych z nazwy i lokalizacji oraz 3 290 087,57 zł z dwóch dużych inwestycji dofinansowanych ze środków publicznych, przy czym w dalszej części analizy dodamy wkład własny niezbędny na ich realizowanie⁹. Oznacza to, że w 2023 roku Gmina wydała 470 673,74 zł na inwestycje i naprawy celowe, wydane zgodnie z własnym planem i ze środków własnych.

⁶ Przykładowo: „Przebudowa i budowa alternatywnego ciągu drogowego od ul. Tarnogórskiej do ul. Dworcowej w Ożarówicach”. Zgodnie z protokołem ZPIZ.271.3.2023 firma „Domax” została wykonawcą usługi za kwotę 6 882 988,32 zł.

⁷ Katalog realizacji prac: <https://www.pruim.gliwice.pl/realizacje/>

⁸ Sygnatura SG.1431.27.2024/2025

⁹ Sygnatura SG.1431.27.2024/2025, str. 1-2

W 2024 roku Gmina dysponowała łącznym budżetem na poziomie 14 067 007,65 zł. Od tego odjęliśmy: 2 752 811,75 zł wydatków na transport zbiorowy i infrastrukturę, 68 645,03 zł na wydatki wspólne, 189 658,44 zł na remonty i naprawy dróg niewymienionych z nazwy i lokalizacji oraz 10 199 720,55 zł na realizację dwóch dużych inwestycji dofinansowanych ze środków publicznych¹⁰.

Łącznie w latach 2023 i 2024 Gmina kierowała więc 1 326 845,62 zł ze środków własnych na realizację napraw i inwestycji w konkretnych sołectwach Gminy Ożarówice. Jeżeli dodamy do tego 6 001 151,48 zł wkładu własnego na realizację projektu „Przebudowa drogi Gminnej 687039”¹¹ oraz 1 213 611,88 zł wkładu własnego na realizację projektu „Przebudowa i budowa alternatywnego ciągu dróg w Ożarówicach”¹² otrzymujemy sumę **8 541 608,98 zł (słownie: osiem milionów pięćset czterdzieści jeden tysięcy sześćset osiem złotych)** – tyle pieniędzy Gmina wydała więc z własnego budżetu na inwestycje drogowe w konkretnych sołectwach. W tym samym okresie, zgodnie z udzielonymi odpowiedziami, na całe sołectwo Zendek wydano jedynie **146 347,86 zł¹³** – co stanowi **2% wszystkich wydatków „drogowych”**.

Uważamy, że **wydanie na sołectwo Zendek 2% wszystkich wydatków** na utrzymanie i rozbudowę dróg w całej Gminie jest niedopuszczalne, biorąc pod uwagę, że **sołectwo to zamieszkuje 21%¹⁴ mieszkańców całej Gminy**. Nic dziwnego, że przy takim podziale wydatków Gmina nie potrafi zapewnić utwardzonej nawierzchni dużego osiedla, pozwalając mieszkańcom tonąć w błocie.

Nie możemy też przemilczeć faktu ogólnego podziału wydatków Gminy na administrację, czyli utrzymanie działania Urzędu jako takiego. Zgodnie z raportem o stanie Gminy za 2023 rok (raport za rok 2024 nie został jeszcze opublikowany) aż **19% wydatków Gminy stanowią wydatki na administrację¹⁵**. Wysokość tego wskaźnika jest skandaliczna. Zgodnie z raportem „Oszczędny urząd: Ranking wydatków na administrację”¹⁶ z 17 czerwca 2023 roku Gmina Ożarówice, pośród rankingu gmin o tej liczbie mieszkańców (5-10 tys.) **znajduje się na 560 miejscu z 734 gmin¹⁷** – oznacza to, iż **pod względem efektywności znajduje się w pierwszej ćwiartce gmin o największych wydatkach administracyjnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca**. Utrzymanie aparatu urzędniczego każdego mieszkańca Gminy Ożarówice kosztuje 894 zł, podczas

¹⁰ Sygnatura SG.1431.27.2024/2025, str. 2-4.

¹¹ Zgodnie z <https://www.ozarowice.pl/Aktualnosci/S1/637/> - dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to 3 154 328,00zł. Wszystkie wydatki powyżej tego progu to wkład własny Gminy.

¹² Zgodnie z <https://www.ozarowice.pl/Aktualnosci/S1/580/> - dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład wynosi 4.988.000,00. Wszystkie wydatki powyżej tego progu to wkład własny Gminy.

¹³ Sygnatura SG.1431.27.2024/2025, wydatki dające się jednoznacznie zidentyfikować jako zrealizowane w sołectwie Zendek.

¹⁴ Zgodnie z Raportem o Stanie Gminy Ożarówice z 2023 roku. Populacja Zendka to 1213 mieszkańców, całej Gminy – 5771.

¹⁵ Raport o Stanie Gminy Ożarówice z 2023 str. 11, Tabela 2: Wydatki Gminy Ożarówice.

¹⁶ Wyd. Wspólnota: Oszczędny urząd – ranking wydatków na administrację z 17 czerwca 2023 roku.

¹⁷ Wyd. Wspólnota: Oszczędny urząd – ranking wydatków na administrację z 17 czerwca 2023 roku, str. 49.

gdy mediana wśród gmin tej wielkości to 688zł – dokładnie 206zł mniej. Prosty rachunek pokazuje, że przy swojej liczebności Gmina Ożarówice mogłaby zaoszczędzić **1 188 826 zł¹⁸ (słownie: jeden milion sto osiemdziesiąt osiem tysięcy osiemset dwadzieścia sześć złotych rocznie) jedynie równając do mediany wydatków Gmin tego samego rozmiaru.** Wyprzedzenie mediany pozwoliłoby zaoszczędzić jeszcze większe środki. Aby postawić „kropkę nad i” warto zauważyć, że **w Polsce średni udział wydatków na administrację pośród Gmin to 9-10%, w Gminie Ożarówice: 19%.**

Nie bez przyczyny wydatki Gminy na administrację zostały przez nas przeanalizowane. Wójt, w imieniu Gminy Ożarówice, twierdzi, że nie ma środków na poprawę stanu dróg, a jednocześnie **wydaje ponad 2,5 mln zł rocznie na wynagrodzenia urzędników, prawie 200 tys. zł na diety radnych i sołtysów, 100 tys. zł na promocję, a blisko 640 tys. zł na niejasne „zakupy usług pozostałych”¹⁹.** Jak to możliwe, że znajdują się pieniądze na te wydatki, a mieszkańcy Zendka muszą grzęznąć w błocie?

To nie brak pieniędzy w Gminie jest problemem, lecz ich priorytetyzacja. Zgodnie z uzyskaną informacją publiczną jasnym jest, iż dla Gminy ważniejsze jest m.in. wydanie **208 066 zł²⁰ (słownie: dwieście osiem tysięcy sześćdziesiąt sześć złotych) rocznie na tzw. „trzynastki” dla urzędników, podczas gdy 32 rodziny toną w błocie i niszczą swoje mienie.** Przekierowanie tego rzędu wydatków mogłoby stanowić znaczący wkład w zapewnienie utwardzonej nawierzchni na naszym osiedlu.

¹⁸ Zgodnie z raportem o stanie Gminy za 2023 rok: 5771 mieszkańców x 206zł oszczędności za każdego mieszkańca.

¹⁹ Sygnatura SG.1431.26.2024/2025, str. 1-3

²⁰ Sygnatura SG.1431.26.2024/2025, str. 2

PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z art. 20 ustawy o drogach publicznych (Dz.U. 1985 nr 14 poz. 60 z późn. zm.), obowiązkiem zarządcy drogi, którym w naszym przypadku jest Gmina Ożarówice, jest jej utrzymanie w należyтым stanie technicznym. Obecny stan ulic wchodzących w skład Osiedla nie spełnia tych wymogów, przez co **Gmina nie realizuje swoich ustawowych obowiązków.**

Ponadto, art. 7 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. 1990 nr 16 poz. 95 z późn. zm.) wskazuje, że drogi lokalne należą do zadań własnych gminy, **dlatego oczekujemy podjęcia działań w tej sprawie oraz zabezpieczenie wymaganych środków we własnym budżecie**, zamiast odwoływania niezbędnych napraw w nieskończoność, stosując ciągle tę samą argumentację o „braku odpowiednich konkursów na poziomie krajowym”.

KONKLUZJA

W treści niniejszej petycji opisaliśmy stan dróg na osiedlu zamieszkiwanym przez 32 rodziny, który uniemożliwia nam, dorosłym, normalne funkcjonowanie, a naszym dzieciom nie tylko uniemożliwia zabawę, ale wręcz stwarza zagrożenie dla ich bezpieczeństwa.

Przytoczyliśmy podstawę prawną, która jasno mówi, iż obowiązkiem Gminy jest zapewnić nam dostęp do dróg o dobrym stanie technicznym.

Po przeanalizowaniu sytuacji od strony finansowej nie tylko wykazujemy, że ze wszystkich wydatków drogowych jedynie 2% kierowane jest do sołectwa zamieszkiwanego przez 21% mieszkańców, ale zwracamy też uwagę na ogromne wydatki na administrację, które są nieadekwatne do wielkości Gminy, nie znajdują uzasadnienia, a ich częściowe przekierowanie pozwoliłoby zrealizować nasze postulaty. Poddajemy też w wątpliwość uczciwość przeprowadzanych procedur związanych z wydatkowaniem środków publicznych.

Podsumowując - z całą mocą żądamy od Gminy uwzględnienia naszej petycji oraz poprawienia stanu dróg na naszym Osiedlu poprzez ułożenie nawierzchni asfaltowej. Rozumiemy, iż jest to duże obciążenie dla budżetu gminy i jesteśmy otwarci na dialog, jednak nie zrezygnujemy z naszych żądań jako celu, który chcemy osiągnąć. Możemy natomiast rozmawiać o różnych sposobach osiągnięcia tego celu i wierzymy, że razem z Gminą możemy wypracować najlepsze możliwe rozwiązanie.

Jednocześnie zastrzegamy, iż **nieuwzględnienie naszej petycji w najbliższych planach rozwojowych zmusi nas, mieszkańców, do podejmowania dalszych działań**

społeczno-prawnych. Niech dosadnie wybrzmi to podsumowanie: jedyne, o co walczymy, to godne warunki do życia. Nie życie na „wysokim” poziomie – ale na poziomie zapewniającym nam jakąkolwiek godność.

W związku z powyższym **oczekujemy odpowiedzi na niniejszą petycję w możliwie najkrótszym terminie.** Po raz kolejny zwracamy uwagę, iż **jesteśmy otwarci na dialog, ale tylko w sposób merytoryczny, oparty o rzetelne dane i fakty a przede wszystkim – mający na celu osiągnięcie w dającej się nakreślić perspektywie czasowej naszych żądań,** zamiast zwyczajowego „nie da się”, z którym do tej pory zawsze się spotykaliśmy.

KLAUZULA RODO

Podpisując niniejszą petycję wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w niniejszej petycji przez Urząd Gminy Ożarówce wyłącznie w celu jej rozpatrzenia, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679). Jestem świadomy/a, że moje dane będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celu petycji oraz że przysługuje mi prawo dostępu do moich danych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania.

Z poważaniem,

///

LISTA POPARCIA MIESZKAŃCÓW

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11.			
12.			
13.			
14			
15			
16.			
17			
18.			

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis
19			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25			
26			
27			
28.			
29.			
30.			
31.			
32			
33.			
34			
35			
36.			
37.			

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			
85			

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis

LISTA POPARCIA RADNYCH GMINY OŻAROWICE

L.p.	Imię i nazwisko	Adres	Podpis
1	Aleksandra Ligajńska	Zemleż	Ligajńska
2	Mateusz Gracik	Ożarówka	Gracik
3	Ywona Nix	Ożarówka	Nix
4	Sylvia Cvet Drozdyk	Niezdobra	Cvet
5	Daniel Btk	Topkowie	Btk
6	Eliška Váňová	Topkowie	Váňová
7	Tomáš Vrácká	Topkowie	Vrácká
8	Monika Klobuč	Zemleż	MS.
9	Andrija Pavlovic	Celiny	Pavlovic
10	Michal Myha	Pyrcowice	Myha
11	Justyna Sedowka	Ożarówka	Sedowka

